

Aika 09.03.2020, klo 18:01 - 19:52

Paikka Valtuustosali

### **Käsitellyt asiat**

- § 1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 2 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 3 Eronpyyntö luottamustoimesta; Saija Palonen**
- § 4 Aloitteet 2019**
- § 5 Valtuustoaloite 3/2019; jätehuoltoviranomaisselvitys**
- § 6 Valtuustoaloite 5/2019; muovinkeräyspisteet Kirkonkylän ja Kyröskosken taajamiin**
- § 7 Kuntalaisaloite; Hämeenkyrön irtisanoutuminen jätehuoltoa koskevasta yhteistoimintasopimuksesta**
- § 8 Hyvinvoinnin vuosiraportti 2019**
- § 9 Ilmoitusasiat**

---

Saapuvilla olleet jäsenet

Kirsi Parhankangas, puheenjohtaja  
Raija Westergård, 1. varapuheenjohtaja  
Aki Tainio  
Anna-Kaisa Immonen  
Esa Järvenpää  
Heidi Schroderus  
Heidi Tulonen  
Jani Perkonmäki  
Jarno Toivola  
Jouni Lampinen  
Juhani Vatajaniemi  
Jussi Niinenmaa  
Kari Isokivijärvi  
Katariina Pylsy  
Kauko Autio  
Maria Härkki-Santala  
Marita Nieminen  
Mauri Lepola  
Mika Laine  
Miska Vesikko  
Pasi Eloranta  
Paula Ylivakeri  
Pekka Hakala  
Päivi Hiltunen  
Päivi Leskinen  
Rauno Mäki  
Risto Linnainmaa  
Susanna Palomäki  
Tiina Jokela  
Timo Mäkelä  
Vilho Ponkiniemi  
Anssi Juntunen  
Marja Seulanto  
Sami Mäkelä

Muut saapuvilla olleet

Tiina Paloranta, talousjohtaja, sihteeri  
Antero Alenius, kunnanjohtaja  
Mira Hirvonen-Ylinen, henkilöstö- ja hallintopäällikkö  
Kimmo Levänen, sivistysjohtaja  
Vilja Martikainen, nuorisovaltuuston edustaja  
Hannele Nordfors, Vanhusneuvoston edustaja  
Ritva Asula-Myllynen, tekninen johtaja  
Tapani Saarela, Vammaisneuvoston edustaja  
Pilvinen Pirkko, kansalaisopiston rehtori, hyvinvointiryhmän jäsen  
Salonen Taina, rehtori, hyvinvointiryhmän jäsen  
Kamppari Jennileena, ruokapalvelupäällikkö, hyvinvointiryhmän jäsen  
Lahti Tanja, Hämeenkyrön yrityspalvelut, hyvinvointiryhmän jäsen

Soukko Tarja, johtava hoitaja, hyvinvointiryhmän jäsen  
Asumalahti Matti, ict-tukihenkilö, kuvaaja  
Ojanen Kaisa , varhaiskasvatuksen johtaja, hyvinvointikoordinaattori

Poissa

Jarmo Järvinen, 2. varapuheenjohtaja  
Heimo Nordfors  
Johanna Martikainen  
Päivi Arhenius  
Tuomas Parmanen, ylilääkäri  
Leena Kyröjoki, sosiaalijohtaja

Allekirjoitukset

Kirsi Parhankangas  
Puheenjohtaja

Tiina Paloranta  
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

10.03.2020

11.03.2020

Juhani Vatajaniemi

Miska Vesikko

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävillä hallintotalossa (Härkikuja 10b) 12.3.2020 ja julkaistu Hämeenkyrön kunnan yleisessä tietoverkossa ([www.hameenkyro.fi](http://www.hameenkyro.fi)) kuntalain 140 §:ssä säädetyllä tavalla 12.3.2020.

Erja-Riitta Myllymäki, hallintopalvelusihteeri

## § 1

### Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty valtuutetuille 3.3.2020. Kokouskutsu on asetettu julkisten kuulutusten ilmoitustaululle 2.3.2020 (kuulutus 23/2020) ja julkaistu UutisOivassa 5.3.2020.

Valtuutettu Heimo Nordfors on ilmoittanut postilla 1.3.2020 esteestä saapua valtuuston kokoukseen. Kokoomuksen 1. varavaltuutettu on muuttanut pois paikkakunnalta, joten varavaltuutetuksi kokoukseen on kutsuttu Kokoomuksen 2. varavaltuutettu Anssi Juntunen.

Valtuutettu Jarmo Järvinen on ilmoittanut postilla 6.3.2020 esteestä saapua valtuuston kokoukseen. SDP:n 1. varavaltuutettu Sami Mäkelä on kutsuttu kokoukseen.

Valtuutettu Johanna Martikainen on ilmoittanut postilla 8.3.2020 esteestä saapua valtuuston kokoukseen. Vihreiden 1. varavaltuutettu Timo Ponkiniemi on myös estynyt saapumasta kokoukseen. Vihreiden 2. varavaltuutettu Raguram Erriahia ei tavoitettu puhelimitse eikä myöskään Vihreiden 3. varavaltuutettua Harri Haraholmaa.

Valtuutettu Päivi Arhenius on ilmoittanut postilla 9.3.2020 esteestä saapua valtuuston kokoukseen. SDP:n 2. varavaltuutettu Marja Seulanto on kutsuttu kokoukseen.

### **Päätös**

Todettiin.

## § 2

### Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Juhani Vatajaniemi ja Miska Vesikko.

Valtuuston pöytäkirja laitetaan tietoverkkoon nähtäville heti kun se on allekirjoitettu ja tarkastettu, viimeistään kuitenkin viikon kuluttua kokouksesta.

#### **Päätös**

Valittiin.

---

**Kunnanhallitus, § 3, 20.01.2020**  
**Kunnanvaltuusto, § 3, 09.03.2020**

**§ 3**

**Eronpyyntö luottamustoimesta; Saija Palonen**

HMKDno-2017-67

**Kunnanhallitus, 20.01.2020, § 3**

Valmistelijat / lisätiedot:  
Tiina Paloranta  
tiina.paloranta@hameenkyro.fi  
talousjohtaja

Saija Palonen on lähettänyt kirjeen 12.12.2019, jossa hän anoo eroa Hämeenkyrön kunnan valtuustosta ja muista luottamustehtävistä paikkakunnalta muuton vuoksi 16.12.2019 alkaen.

Saija Palonen on teknisen lautakunnan jäsen sekä Kokoomuksen 1. varavaltuutettu.

Teknisen lautakunnan täydennysvaalia tehdessä täytyy ottaa huomioon tasa-arvolaki. Tasa-arvolain soveltamisessa tarkastelu tehdään siten, että sekä jäsenissä että varajäsenissä on oltava naisia ja miehiä, kumpiakin vähintään 40 %.

**Ehdotus**

Esittelijä: Antero Alenius, kunnanjohtaja

Hallitus esittää valtuustolle, että se

1. myöntää eron teknisen lautakunnan jäsenyydestä Saija Paloselle
2. valitsee uuden jäsenen tekniseen lautakuntaan Palosen tilalle
3. toteaa Kokoomuksen 2. varavaltuutetun Anssi Juntusen nousevan 1. varavaltuutetuksi, Erkki Norokorven 2. varavaltuutetuksi sekä Turo Antilan 3. varavaltuutetuksi

**Päätös**

Hyväksyttiin.

---

**Kunnanvaltuusto, 09.03.2020, § 3**

Hallitus 20.1.2020, 3 §

**Ehdotus**

Hallitus esittää valtuustolle, että se

1. myöntää eron teknisen lautakunnan jäsenyydestä Saija Paloselle
2. valitsee uuden jäsenen tekniseen lautakuntaan Palosen tilalle
3. toteaa Kokoomuksen 2. varavaltuutetun Anssi Juntusen nousevan 1. varavaltuutetuksi, Erkki Norokorven 2. varavaltuutetuksi sekä Turo Antilan 3. varavaltuutetuksi

**Päätös**

Hyväksyttiin kohdat 1 ja 3. Valittiin teknisen lautakunnan jäseneksi Tarja Soukko, varajäseneksi Pauliina Mansikkamäki.

**Tiedoksi**

Saija Palonen, valittu, varavaltuutettu Juntunen, varavaltuutettu Norokorpi ja varavaltuutettu Antila, tekninen lautakunta, toimistosihteeri Vuorinen, hallintopalvelusihteeri Myllymäki

---

**Kunnanhallitus, § 16,03.02.2020**  
**Kunnanvaltuusto, § 4, 09.03.2020**

**§ 4**

**Aloitteet 2019**

HMKDno-2020-32

**Kunnanhallitus, 03.02.2020, § 16**

Valmistelijat / lisätiedot:  
Tiina Paloranta  
tiina.paloranta@hameenkyro.fi  
talousjohtaja

Liitteet

1 Aloitteet 2019

*Hallintosäntö 31 §, Valtuutettujen aloitteet*

Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen on valtuustoryhmällä ja valtuutetulla oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloite annetaan puheenjohtajalle.

Aloitetta ei oteta heti käsiteltäväksi vaan se lähetetään hallituksen valmisteltavaksi. Valtuusto voi erikseen päättää, että aloitteesta käydään lähetekeskustelu siitä, miten asia on valmisteltava.

Hallituksen on vuosittain helmikuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja hallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

Liitteenä on vuonna 2019 jätetyt aloitteet.

**Aloitteet vuodelta 2018, jotka käsitelty vuonna 2019:**

- Valtuustoaloite 1/2018; vanhusasiavaltuutetun toimi  
Käsitelty valtuustossa 18.2.2019, 5 §; asia on loppuunkäsitelty
- Valtuustoaloite 2/2018; Nobel-kirjailija F.E. Sillanpään näköispatsas Hämeenkyröön  
Käsitelty valtuustossa 18.2.2019, 6 §; asia on loppuunkäsitelty
- Valtuustoaloite 5/2018; alle 25-vuotiaiden nuorten maksuton ehkäisy  
Käsitelty valtuustossa 18.2.2019, 8 §; asia on loppuunkäsitelty
- Valtuustoaloite 6/2018; ilmaiset kuntosalivuorot eläkeläisille  
Käsitelty valtuustossa 18.2.2019, 9 §; asia on loppuunkäsitelty
- Valtuustoaloite 7/2018; vauvaraha käyttöön Hämeenkyröön  
Käsitelty valtuustossa 18.2.2019, 10 §; asia on loppuunkäsitelty
- Valtuustoaloite 8/2018; aloite sukupuolitietoisien budjetoinnin aloittamiseksi  
Käsitelty valtuustossa 18.2.2019, 11 §; asia on loppuunkäsitelty
- Valtuustoaloite 10/2018; tekninen toimi veloitetaan toteuttamaan Heinijärven koulun piha-alueen liikennejärjestelyt turvallisemmaksi sekä suunnittelemaan kevyenliikenteen väylän koulun oman tontin osalle  
Käsitelty valtuustossa 18.2.2019, 13 §; asia on loppuunkäsitelty



- Valtuustoaloite 11/2018; Hämeenkyrön kunnan työntekijöille maksuton 2-3 kerran fysioterapiakäynti  
Käsitelty valtuustossa 30.9.2019, 41 §; asia on loppuunkäsitelty

#### **Valtuustoaloitteet vuodelta 2018, jotka ovat vielä valmistelussa**

- Valtuustoaloite 4/2018; koirapuisto  
Käsitelty valtuustossa 18.2.2019, 7 §; siirretty takaisin valmisteluun
- Valtuustoaloite 9/2018; Hämeenkyrön kunnan positiivisen näkyvyyden kasvattaminen taajamissa  
Käsitelty valtuustossa 18.2.2019, 12 §; siirretty takaisin valmisteluun

#### **Ehdotus**

Esittelijä: Antero Alenius, kunnanjohtaja

Hallitus esittää valtuustolle, että se merkitsee tiedokseen luettelon aloitteista ja niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä.

#### **Päätös**

Hyväksyttiin.

---

#### **Kunnanvaltuusto, 09.03.2020, § 4**

Liitteet

1 Aloitteet 2019

Hallitus 3.2.2020, 16 §

#### **Ehdotus**

Hallitus esittää valtuustolle, että se merkitsee tiedokseen luettelon aloitteista ja niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä.

#### **Päätös**

Hyväksyttiin.

**Kunnanhallitus, § 19,03.02.2020**  
**Kunnanvaltuusto, § 5, 09.03.2020**

**§ 5**

**Valtuustoaloite 3/2019; jätehuoltoviranomais selvitys**

HMKDno-2019-215

**Kunnanhallitus, 03.02.2020, § 19**

Valmistelijat / lisätiedot:  
Antero Alenius  
antero.alenius@hameenkyro.fi  
kunnanjohtaja

Liitteet

1 Kh 3.2.2020 Liite jätehuoltoyhteistyön uudesta suuntautumisesta

Valtuuston kokouksessa 29.4.2019 jätettiin valtuustoaloite jätehuoltoviranomais selvityksestä. Aloitteen 1. allekirjoittaja on Kari Isokivijärvi.

*"Valtuustoaloite: selvitys jätehuoltoviranomaisesta*

*Aloite: Hämeenkyrön kunta selvittää*

- 1. Olisiko Loimi-Hämeen yhteistoiminta-alueen jätelautakunta valmis ottamaan Hämeenkyrön jäsenekseen ja mikäli on*
- 2. Mitkä olisivat kustannusvaikutukset Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n osakkeista luopumiseen ja Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:n osakkuuden hankkimiseen*
- 3. Arvioisi talouksien kustannusvaikutuksia mm. alan yrityksiltä apua pyytäen ja Loimi-Hämeen toiminta-alueella toteutuneisiin kuluihin verraten kuivajätepuolen tyhjennyshinnoista. Kustannusvaikutukset lietekuljetuksiin ovat jo tiedossa.*
- 4. Huomioisi myös sellaiset jätehuoltoon liittyvät tekijät kuin kunnan päätösvalta jätehuollossa, paikallisen yritystoiminnan edistäminen jätealalla ja kuntalaisten valinnanvapauden jätehuoltopalvelujen ostamisessa.*

*Selvitysten pohjalta Hämeenkyrön kunnanvaltuusto päättäisi, että liittyisikö se Loimi-Hämeen yhteistoiminta-alueen jätehuoltoviranomaisena toimivaan jätelautakuntaan ja luopuisi Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n osakkeista eroten Tampereen alueellisesta jätehuoltolautakunnasta.*

*Perustelut:*

*Tampereen alueen jätehuoltoviranomaisen lautakuntapaikkajako loukkaa muiden kuntien paitsi Tampereen itsehallinto-oikeutta, ja on johtanut tilanteeseen, jossa kuntien tahtotilaa ei kuunnella, mikä heikentää Hämeenkyrön kunnallista itsehallintoa ja demokratiaa. Tampereella on 12 paikasta 7 paikkaa ja loppuilla 16 kunnalla yhteensä 5 kiertävää paikkaa (11 kuntaa on aina ilman lautakuntapaikkaa). Asiasta on valitettu Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen, mutta oikeusprosessi kestää niin pitkään, että tilanne on paikallisten yritysten ja kuntalaisten kannalta kestävä, etenkin kun huomioi, että pelkkä muutos lautakuntapaikkajakoon ei auta, vaan sen jälkeen olisi vielä pitkä prosessi palauttaa oikeudenmukaisuus vallitsevaan tilanteeseen.*

*Loimi-Hämeen yhteistoiminta-alueeseen kuuluu naapurikuntamme Sastamalan lisäksi Akaa, Eura, Forssa, Huittinen, Humppila, Jokioinen, Koski Tl, Loimaa, Oripää, Punkalaidun, Somero, Säskylä, Tammela, Urjala ja Ypäjä, ja jokaisella jäsenkunnalla (16) riippumatta*

omistusosuudesta Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:ssä on yksi paikka eli lautakunta koostuu tällä hetkellä 16:sta eri kunnan jäsenestä. Lautakunnan jäsenmäärää on nostettu vuosien varrella sen mukaan, kun siihen on liittynyt uusia kuntia, joten Hämeenkyrölläkin olisi mahdollisuus saada pysyvä paikka lautakunnassa, mikä on kunnallisen itsehallinnon ja demokratian kannalta välttämätöntä – asia, mikä ei tällä hetkellä toteudu lainkaan.

Lisäksi jätehuollon yhteistoiminta-alueella Pirkanmaalla, myös Hämeenkyrössä, on nyt siirrytty yhdyskuntajätteen lisäksi myös sako- ja umpikaivolietteiden kuljetusten osalta keskitettyyn kunnalliseen jätteenkuljetusjärjestelmään, kun taas Loimi-Hämeen yhteistoiminta-alueella yhdyskuntajätteen sekä sako- ja umpikaivolietteen jätteenkuljetukset on järjestetty sopimusperusteisesti eli kiinteistön haltijan järjestämänä jätteenkuljetuksena. Kiinteistön haltija ottaa yhteyttä jätteenkuljetusryttäjään ja tekee valitsemansa ryttäjän kanssa sopimuksen jätteiden noutamisesta ja kuljettamisesta. Biojätteen erilliskeräily puolestaan järjestetään kunnan järjestämänä jätteenkuljetuksena lukuun ottamatta Sastamalaa, Huittista, Säskylää, Euraa ja Loimaata, joissa käytössä on kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus. Hämeenkyrö siis pystyisi neuvottelemaan Loimi-Hämeen kanssa itselleen parhaaksi katsomansa yhteistoimintasopimuksen.

Tampereen alueellisen jätehuoltolautakunnan nimissä annettiin vastine tutkijat Paula ja Matti Ylénin tutkimusraporttiin (Viranomaisten liiketoimintana jätealan valtaus Pirkanmaalla, 7.1.2019), jossa todettiin, että vaikka Pöyry Finland Oy:n (2013) selvitystyö lietevesien sijoituksesta olikin virheellinen, niin viranomaisvalvonnan helppouden ja jätehuollon kehittämisen vuoksi tilanteen halutaan jäävän voimaan. Kuitenkin viranomaispätös, joka perustuu virheellisiin tietoihin, olisi korjattava, mitä lakikin edellyttää. Oikea tieto voi johtaa toisenlaisiin päätöksiin, niin kuin lietekuljetusjärjestelmää koskevassa päätöksenteossa olisi Hämeenkyrön osalta todennäköisesti käynyt. Nimittäin Hämeenkyrössä lietteistä kuljetettiin enemmän asukasta kohti vuodessa jätevedenpuhdistamoihin kuin Nokialla, joka sai poikkeusluvan keskitettyyn kunnalliseen lietteenkuljetusjärjestelmään vuonna 2015. Nokialla on nyt sopimusperusteinen kiinteistökohtainen lietteenkuljetusjärjestelmä.

Lisäksi Tampereen alueellisen jätehuoltolautakunnan mainitsema jätehuollon ”kehitys” on nostanut useiden hämeenkyröläisten talouksien jätevesikustannuksia jopa 1000 € vuodessa, ja hinnannousu lähentelee 100%, mikä johtuu Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n monopoliasemasta. Nykyisellään kuntamme alueella toimivien jätealan yrittäjien liiketoiminta on pienentynyt uhkaavasti, ja siirtyminen keskitettyyn jätteenkuljetusjärjestelmään myös sako- ja umpikaivolietteiden osalta on tarkoittanut paikallisen yritystoiminnan ja työllisyyden jatkuvaa heikkenemistä.

Liittyminen Loimi-Hämeen yhteistoiminta-alueeseen mahdollistaisi kunnassamme paikallisten jätealan yrittäjien mukanaolon jätealalla ja terveen kilpailun jätehuollossa. Se mahdollistaisi paikallisten jätealan yrittäjien alkaa harjoittaa ja kehittää jätealaan liittyvää liiketoimintaansa laajemmin, mikä lisäisi kuntamme työllisyyttä ja kunnallisverokertymää. Terve kilpailu antaisi kuntalaisille mahdollisuuden kilpailuttaa jätealan yrittäjiä, jolloin he voisivat vapaasti valita haluamansa palveluntarjoajan, mikä pitäisi hinnat kilpailukykyisinä, ja näin lisäisi asiakastytyväisyyttä. Tällä hetkellä kuntalaisilla ei ole tätä mahdollisuutta, mikä näkyy, kuten edellä jo mainittiin, mm. kohonneina hintoina ja asiakastytymättömyytenä.

Lisäksi kuntalaisia tulee kuunnella. Asiasta on toimitettu kuntalaisaloite koskien Hämeenkyrön irtisanoutumista jätehuoltoa koskevasta yhteistoimintasopimuksesta, ja siinä tilanteeseen halutaan muutosta 351 allekirjoittaneen voimin.

---

*Paikallisten kotitalouksien ostovoiman ja yritysten elinvoiman sekä kunnallisen itsehallinnon ja demokratian vuoksi tilanteeseen pitää saada korjaus nopealla aikataululla."*

Valtuustoaloite on jätetty 29.4.2019 ja kunnanhallitus on 13.5.2019 päättänyt, että se käsitellään yhdessä kuntalaisaloitteen kanssa kuntaneuvottelujen jälkeen. Lisäksi linjattiin, että valmistelu tehdään virkatyönä.

Valtuustoaloitteessa esitettyihin jätehuoltoviranomaista koskeviin kysymyksiin on vastattu oheisessa liitteessä B. Valtuustoaloitteessa esitetään, että selvitysten jälkeen valtuusto päättäisi, että liittyisikö se Loimi-Hämeen yhteistoiminta-alueen jäteviranomaisena toimivaan jätelautakuntaan ja luopuisi Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n osakkeista eroten Tampereen alueellisesta jätehuoltolautakunnasta.

Tehdyn selvityksen perusteella pelkästään lautakuntien vaihtaminen ei ole mahdollista, vaan ensin pitäisi siirtää jätehuollon palvelutehtävä toiseen yhtiöön.

### **Ehdotus**

Esittelijä: Antero Alenius, kunnanjohtaja

Hallitus

1. antaa valtuustolle tiedoksi selostusosassa selvitettyt asiat
2. esittää valtuuston toteavan, että ei ole edellytyksiä jatkaa valtuustoaloitteessa esitetyn viranomaisvaihdoksen käsittelyä
3. esittää, että valtuusto toteaa aloitteen loppuunkäsittellyksi.

### **Päätös**

Hyväksyttiin.

---

## **Kunnanvaltuusto, 09.03.2020, § 5**

Liitteet

1 Kh 3.2.2020 Liite jätehuoltoyhteistyön uudesta suuntautumisesta

Hallitus 3.2.2020, 19 §.

### **Ehdotus**

Hallitus

1. antaa valtuustolle tiedoksi selostusosassa selvitettyt asiat
2. esittää valtuuston toteavan, että ei ole edellytyksiä jatkaa valtuustoaloitteessa esitetyn viranomaisvaihdoksen käsittelyä
3. esittää, että valtuusto toteaa aloitteen loppuunkäsittellyksi

### **Päätös**

Hyväksyttiin.

### **Tiedoksi**

Valtuustoaloitteen 1. allekirjoittaja Isokivijärvi, tekninen lautakunta

**Tekninen lautakunta, § 110, 10.12.2019**

**Kunnanhallitus, § 15, 03.02.2020**

**Kunnanvaltuusto, § 6, 09.03.2020**

**§ 6**

**Valtuustoaloite 5/2019; muovinkeräyspisteet Kirkonkylän ja Kyröskosken taajamiin**

HMKDno-2019-217

**Tekninen lautakunta, 10.12.2019, § 110**

Valmistelijat / lisätiedot:

Kaisa Pieniluoma

Valtuuston kokouksessa 29.4.2019 jätti Hämeenkyrön Kokoomuksen valtuustoryhmä (aloitteen 1. allekirjoittaja Heimo Nordfors) valtuustoaloitteen muovinkeräyspisteiden järjestämiseksi Kirkonkylän ja Kyröskosken taajamiin.

*"Suomessa kierrätettävän muovin määrä pyritään moninkertaistamaan vuoden 2025 loppuun mennessä. EU:n asettaman jätehierarkian mukaan jätteitä tulee vähentää, uudelleen käyttää, kierrättää ja hyötykäyttää. Yli kymmenen tuhannen asukkaan taajamiin (huom. ei kuntiin) Suomen Uusiomuovi Oy:llä on velvoite järjestää muovin keräyspisteet. Valitettavasti tämä velvoite ei koske ainakaan vielä kuntakohtaisesti. Monen kuntalaisen suusta olemme kuulleet toiveen saada muovin keräyspisteet myös Hämeenkyröön. Tämä sopii jo imagollisestikin Pirkanmaan Vihreälle Helmelle. Hämeenkyrön Kokoomuksen valtuustoryhmä haluaa olla ajassa mukana ja esittää valtuustoaloitteen muovinkeräyspisteiden järjestämiseksi Kirkonkylän ja Kyröskosken taajamiin."*

- - -

Ympäristötarkastajan lausunto:

Valtuustoryhmän aloite on hyvin ajankohtainen ja perusteltu, huomioiden kunnan strategia ja tavoitteet. Hinku-tavoitteiden mukaisesti kunnassa tulee pyrkiä ehkäisemään jätteen syntyä ja parantaa jätteiden asianmukaista lajittelua. Myös kuntalaisilta on tullut useita yhteydenottoja muovinkeräyksen toteuttamiseksi viime vuosina.

Jätelain (646/2011, 8 §) yleisen etusijajärjestyksen mukaan ensisijaisesti tulee vähentää syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Toissijaisesti syntyvää jätettä tulee pyrkiä käyttämään uudelleen tai kierrättää materiaalina. Ja mikäli materiaalin kierrätys ei jätteen epäpuhtauksien tai tekniikka syiden johdosta onnistu, niin se tulee hyödyntää energiana. Kunnallisissa jätehuoltomääräyksissä ei ole vielä vaadetta muovin erilliskeräykselle. Jätehuoltomääräykset ovat muuttumassa ja päivittymässä samanaikaisesti, kun jätelakia päivitetään kierrätyksen tehostamiseksi. Jätelakiin on tulossa materiaalikohtaiset kierrätystavoitteet koskien myös muovipakkauksia. Lakiuudistuksen taustalla ovat EU:n jätedirektiivin, pakkausjätedirektiivin, kaatopaikkadirektiivin, romuajoneuvo-, paristo- sekä sähkö- ja elektroniikkalaiteromudirektiivien muutokset. Nämä EU:n jätesäädöspaketin edellyttämät lainsäädäntömuutokset on annettava 5.7.2020 mennessä.

Pakkausmateriaalien keräysvastuu on Suomen Pakkauskierrätys Rinki Oy:llä, jolla on muovipakkausten keräilyastiat pääasiassa kauppojen pihossa. Ekopisteisiin

erilliskerätyt muovipakkaukset kuljetetaan Riihimäelle Fortumin muovijalostamoon, jossa noin 70 prosenttia hyödynnetään materiaalina ja 30 prosenttia energiana. Kierrätysmuovia käytetään muun muassa ämpäreiden ja muovikassien raaka-aineena. Muovipakkausten lajittelussa on erityisen tärkeitä huolehtia, että keräysastiaan saa laittaa vain puhtaita muovipakkauksia. Jos pakkauksen puhdistamiseen tarvitaan lämmintä vettä ja pesuainetta, on silloin ympäristön kannalta parempi ratkaisu laittaa pakkaus sekajätteeseen ja siten hyödyntää energiana Tammervoiman hyötyvoimalassa. Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n alueella on muovipakkausten kiinteistökohtaista keräystä toteutettu vain kaupunkiseudun kunnissa tämän vuoden aikana.

Hämeenkyrön Kyröskoskella on Rinki Oy:n ekopisteessä kolme muovinkeräysastiaa ollut käytössä jo parisen vuotta. Viime vuonna kerätyn kierrätysmuovin määrä oli 15,9 tn ja nyt näyttäisi keräysmäärän kasvaneen n. 30 % edellisvuodesta. Hämeenkyrössä on kuntalaisilta saadun palautteen mukaan tarve erityisesti saada oma muovinkeräyspiste Kirkonkylään. Rinki Oy:n kanssa asiasta on neuvoteltu jo aiemmin ja nyt aloitteen johdosta vielä tiiviimmin. Rinki Oy:n tavoitteena on sijoittaa muovinkeräyspisteet ensisijaisesti kauppojen yhteyteen, koska kaupat myyvät pakkauksia, ja siten tavoitetaan laajempi kävijä- ja käyttäjäkunta sekä materiaalivirrat. Valitettavasti neuvottelut ovat olleet tuloksettomat, koska Rinki Oy ei ole suunnittelemassa uusia muovipakkausten keräyspisteitä ennen kuin jätelain muutokset ja sen tuomat velvoitteet ovat tiedossa. Aloite ja toiveet muovinkeräyspisteiden lisäämisestä on kirjattu ja menevät tuottajayhteisölle käsiteltäväksi, jossa päätökset tehdään pari kertaa vuodessa. Muovinkeräystä on tavallisesti lisätty silloin, jos tarvitaan tasaavaa keräystä, siten ettei keräyspisteiden ylitäytyminen aiheuta roskaantumista. Kunnalla on myös halutessaan jätelain mukainen mahdollisuus täydentää tuottajien keräystä järjestämällä keräystä kustannuksellaan. Tällöin kunta kustantaa keräysastian ja sen tyhjennyksen sekä vastaa keräyspaikan siivouksesta. Pirkanmaan Jätehuolto Oy:ltä on saatu alustavat kustannukset muovinkeräyksen lisäyksestä.

- kunta vuokraa kaksi muovinkeräysastiaa (yht. 5 m<sup>3</sup>) Pirkanmaan Jätehuolto Oy:ltä, kustannus 30 €/kk (alv 0 %)
- astioiden tyhjennysväli aluksi kerran kuukaudessa 142,60 €/kk (alv 0 %) sisältäen 79 € kuljetusauton siirtymäkustannuksen Ylöjärveltä Hämeenkyröön
- **muovinkeräyksen kustannukset 172,60 €/kk ja 2071,20 €/vuosi (1 tyhjennys/kk)**

### Ehdotus

Esittelijä: Jari Luoma, kunnallistekniikan rakennuspäällikkö

Tekninen lautakunta esittää vastaukseksi valtuustoaloitteeseen, että Hämeenkyrön kunta strategiansa mukaisesti edistäisi jätteiden lajittelua alueellaan ja ottaisi muovinkeräyksen lisäyksen Hämeenkyrön Kirkonkylän alueelle huomioon vuoden 2021 talousarviossa. Muovinkeräysastiat voidaan sijoittaa terveystakeskuksen parkkialueelle lähelle ekopistettä.

### Asian käsittely

Keskustelun kuluessa Saija Palonen teki muutetun päätösehdotuksen:

Tekninen lautakunta esittää vastaukseksi valtuustoaloitteeseen, että Hämeenkyrön

---

kunta strategiansa mukaisesti edistäsi jätteiden lajittelua alueellaan ja ottaa Hämeenkyrön Kirkonkylän alueelle muovinkeräyksen tammikuussa 2020. Muovinkeräysastiat voidaan sijoittaa terveyskeskuksen parkkialueelle lähelle ekopistettä.

Lautakunnan puheenjohtaja ja muut jäsenet kannativat muutettua päätösehdotusta.

### **Päätös**

Lautakunta hyväksyi muutetun päätösehdotuksen.

---

### **Kunnanhallitus, 03.02.2020, § 15**

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiina Paloranta

tiina.paloranta@hameenkyro.fi

talousjohtaja

Tekninen lautakunta 10.12.2019, 110 §

Muovinkeräyspiste on kiinteistön Härkikuja 10, Hämeenkyrö, pysäköintipaikalla samassa paikassa muiden kierrätyslaatikoiden kanssa.

### **Ehdotus**

Esittelijä: Antero Alenius, kunnanjohtaja

Hallitus esittää valtuustolle, että se

1. hyväksyy teknisen lautakunnan päätöksen vastaukseksi valtuustoaloitteeseen
2. toteaa aloitteen loppuunkäsittelyksi

### **Päätös**

Hyväksyttiin.

---

### **Kunnanvaltuusto, 09.03.2020, § 6**

Hallitus 3.2.2020, 15 §

### **Ehdotus**

Hallitus esittää valtuustolle, että se

1. hyväksyy teknisen lautakunnan päätöksen vastaukseksi valtuustoaloitteeseen
2. toteaa aloitteen loppuunkäsittelyksi

### **Päätös**

Hyväksyttiin.

### **Tiedoksi**

Aloitteen 1. allekirjoittaja Nordfors, tekninen lautakunta

---

**Kunnanhallitus, § 82, 13.05.2019**

**Kunnanhallitus, § 18, 03.02.2020**

**Kunnanvaltuusto, § 7, 09.03.2020**

**§ 7**

**Kuntalaisaloite; Hämeenkyrön irtisanoutuminen jätehuoltoa koskevasta yhteistoimintasopimuksesta**

HMKDno-2019-200

**Kunnanhallitus, 13.05.2019, § 82**

Valmistelijat / lisätiedot:

Antero Alenius, Satu Hyötylä

antero.alenius@hameenkyro.fi

kunnanjohtaja

Kuntalain 23 §:n mukaan kunnan asukkaalla sekä kunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettavat toimenpiteet. Jos 1 momentissa tarkoitetun aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, asia on otettava käsiteltäväksi kuuden kuukauden kuluessa asian vireille tulosta.

Kuntalaisaloite 16.3.2019: Hämeenkyrön irtisanoutuminen jätehuoltoa koskevasta yhteistoimintasopimuksesta.

"Hämeenkyrö on allekirjoittanut 16 muun pirkanmaalaisen kunnan kanssa yhteistoimintasopimuksen jätehuoltoviranomaisena toimimisesta 1.5.2012. Koska sopimus on monella tavalla epäedullinen niin kuntalaisten kuin kunnankin kannalta, niin me allekirjoittaneet ehdotamme Hämeenkyrön irtisanoutumista kyseisestä sopimuksesta. Yhteistoimintasopimuksen kohdassa 15 lausutaan, että "mikäli sopijakunta luovuttaa Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n osakkeet, päättyy myös tämä sopimus kyseisen sopijakunnan osalta". Hämeenkyrön irtisanoutuminen yhteistoimintasopimuksesta on välttämätöntä monesta syystä.

Ensinnäkin Alueellisen jätehuoltolautakunnan paikkajako on epäoikeudenmukainen, mikä vaikuttaa päätöksentekoon. Lautakunnassa on 12 paikkaa, joista 7 on Tampereella ja 5 muilla kunnilla (16). Hämeenkyröllä ei ole paikkaa. Kaikessa päätöksenteossa Tampereella on selvä enemmistö, mikä tekee päätöksenteosta puolueellista ja epäsuhtaista. Myös lautakunnan käsittelyyn tulevat asiat valmistellaan pääasiassa Tampereen virkamiesten toimesta, jolloin muiden kuntien asiat jäävät vähemmälle huomiolle, tai niitä ei huomioida ollenkaan.

Toiseksi, yhteistoimintasopimus on johtanut siihen, että Pirkanmaan Jätehuolto Oy:llä on yksioikeus järjestää ja hoitaa jätehuoltoa Pirkanmaalla. Se on vastoin kilpailulakia, jonka tarkoituksena on "terveen ja toimivan taloudellisen kilpailun turvaaminen vahingollisilta kilpailunrajoituksilta". Yksinoikeus heikentää hämeenkyröläisten ja muissa pirkanmaalaisissa kunnissa toimivien yrittäjien asemaa. Tästä seuraa väistämättä, että paikallisilla yrittäjillä työt vähentyvät ja osa joutuu jopa lopettamaan toimintansa. Tämä lisää kunnassa työttömyyttä ja heikentää toimeentulomahdollisuuksia. Monopoliasema heikentää myös ihmisten mahdollisuutta valita ja kilpailuttaa, ja siitä seuraa myös vinoutunutta vallankäyttöä.



Kolmanneksi, demokratian näkökulmasta on kunnan tarkoitusta vääristävää, jopa korruptoivaa, kun kunta alkaa harjoittaa liiketoimintaa. Silloin on hyvin todennäköistä, että kuntalain 1. pykälässä kunnalle säädetty tarkoitus "edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla" joutuu ristiriitaan sen liiketoimintaan liittyvien taloudellisten intressiensä kanssa, sillä liiketoiminnassa pyritään aina taloudellisen tuloksen ja voiton kasvattamiseen, mistä puolestaan voi seurata puolueellisuutta päätöksenteossa ja verovarojen jaossa."

"Me allekirjoittaneet ehdotamme Hämeenkyrön irtisanoutumista yhteistoimintasopimuksesta, ja jätehuollon järjestämistä niin, että se palvelee kuntalain 1. pykälässä mainittua kunnan tarkoitusta ja tehtävää. Siihen perustuen kunnan tulee kehittää omaa jätehuoltoalaansa yhdessä kuntalaisten kanssa ottaen ympäristönäkökohdat ja alan mahdollistamat kehitysnäkymät huomioon. Kuntalaisia on asian kaikissa vaiheissa tiedotettava ja kuunneltava. Kunnan tulee täyttää myös jätelain 35§, jossa sanotaan, että "jätteenkuljetus on järjestämistavasta riippumatta järjestettävä niin, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin." Se tarkoittaa ennen kaikkea sitä, että paikallisilla lainmukaisesti toimivilla jätehuoltopalveluilla tarjoavilla yrityksillä on mahdollisuus harjoittaa liiketoimintaansa kunnassa."

Paula Ylen, 351 allekirjoittajaa. Aloitteeseen on liitetty Pirkanmaan alueella kerätty kansalaisadressi jätehuoltopalveluiden valinnanvapaudesta.

Paula Ylenin muut asiaan liittyvät perustelut sähköpostissa 20.3.2019"

"Pirkanmaan alueella tehtiin vuonna 2012 yhteistoimintasopimus yhteisestä jätehuoltoviranomaisesta, jossa Hämeenkyrö oli mukana yhtenä kuntana. Kyseinen sopimus uusittiin ja korvattiin vuonna 2017 tehdyllä vastaavalla sopimuksella. Hämeenkyrön valtuusto käsitteli (13.11.2017) asian ja enemmistö (21-13) kannatti sopimuksen hyväksymistä, mutta siitä tehtiin valitus Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen, jossa se on edelleen käsittelyssä. Hämeenkyröllä ei siis ole lainvoimaista jätehuollon yhteistoimintasopimusta. Näin ollen alueellisen jätehuoltolautakunnan päätösten ei pitäisi koskeakaan Hämeenkyröä."

"Hämeenkyrössä ei siis ole tällä hetkellä voimassa kyseinen yhteistoimintasopimus. Tästä huolimatta Pirkanmaan Jätehuolto Oy yksityisoikeudellisena toimijana vastoin perustuslain ja kuntalain kunnalle määräämää itsehallintoa on toteuttanut kunnassamme mm. kilpailutuksen lietteiden kuljetuksesta ja valinnut espoolaisen Eerola-yhtiön toteuttamaan lietteiden kuljetuksen. Alueellinen jätehuoltolautakunta ja Pirkanmaan Jätehuolto Oy siis polkevat tällä hetkellä Hämeenkyrön itsemääräämisvaltaa ja hämeenkyröläisten oikeuksia valita vapaasti lietteidensä kuljetusyrittäjä sekä pakottavat paikalliset kuljetusyrittäjät lopettamaan lietteiden kuljetus. Millään alueellisella viranomaisella, jota koskeva sopimus ei ole saanut kunnassa lainvoimaa, ja osakeyhtiöllä ei lain mukaan ole sellaista valtaa. Toisin sanoen, meillä kuntalaisilla on siis oikeus vapaasti valita lietekuljetusyrittäjä."

"Kuntalaisaloite koskien Hämeenkyrön irtaantumista jätehuollon yhteistoimintasopimuksesta on lähetetty 16.3.2019 kuntaan käsiteltäväksi. Allekirjoituksia aloitteeseen kertyi 351. Seuraamme tarkkaan sen käsittelyä kunnassa. Lisäksi lähetän liitteenä tiedoksenne jätehuoltoon koskevan kyselyn tulokset hämeenkyröläisten osalta koskien jätehuollon järjestämistä kunnassamme."

Liitteenä kuntalaisaloite, oheismateriaalina hämeenkyröläisille tehty kysely.

## **Vastaukset yhteistoimintasopimuksen ja jätehuoltolautakunnan toimivallan osalta**

Valtuuston päätös yhteistoimintasopimuksen hyväksymisestä tehtiin valtuustossa 13.11.2017. Hallitus esitti, että valtuusto

1. hyväksyy oheismateriaalina olevan sopimuksen yhteisestä toimielimestä Pirkanmaan jätehuollon viranomaistehtävien hoitamisessa sekä samalla
  2. edellyttää jätehuollon yhteistoiminta-alueen vastuukuntaa, Tampereen kaupunkia, käynnistämään neuvottelut vuoden 2017 aikana
- alueellisen jätehuoltolautakunnan kokoonpanon muuttamiseksi mahdollisimman pian perustuslakivaliokunnan kannanottojen mukaisiksi. Neuvottelut on käynnistettävä kaikkien kuntien kesken ennen 1.6.2017 vallinneesta tilanteesta. Lisäksi alueellisen jätehuoltolautakunnan on välittömästi aloitettava myös Hämeenkyrön ja Pälkäneen kuntien alueella olevien yksityisten kiinteistönomistajien jätehakemusten käsittely, koska niiden käsittelemättömyydelle ei ole oikeudellisesti kestävä perustetta
  - säännöllisesti kokoontuvan jätehuoltoyhteistyön neuvottelukunnan tai vastaavan perustamiseksi.

Valtuusto hyväksyi päätösehdotuksen äänin 21-13. Perussuomalaisten ryhmä jätti eriävän mielipiteensä yhteisen jätehuoltoviranomaisen sopimuksen hyväksymisestä, koska ryhmä katsoi Hämeenkyrön kunnanvaltuuston ylittäneen toimivaltansa hyväksymällä lautakuntapaikkajaoltaan perustuslain vastaisen sopimuksen määrittämättömän pitkäksi ajaksi. Uudessa yhteistoimintasopimuksessa oli samat jäsenmäärät kuin aiemmassa 2012 hyväksytyssä sopimuksessa.

Hämeenkyrön kunta on sopimuksen hyväksymistä koskevassa päätöksessään edellyttänyt myös paikkajakoa koskevien neuvottelujen aloittamista sekä jätehuollon neuvottelukunnan perustamista. Se ei muuta sitä tosiseikkaa, että Hämeenkyrö on sopimuksen hyväksynyt asianmukaisesti ja sitä kautta jätehuoltoviranomaisella on tällä hetkellä toimivalta myös Hämeenkyrön kunnassa. Valtuuston oli käsiteltävä sopimus, koska jätelain 23 § mukaisella toimielimellä pitää kuntalain 52 § mukaan olla yhteistoimintasopimus.

Päätöksestä on valitettu Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen, mutta hallinto-oikeus ei ole vielä antanut ratkaisuaan valitukseen. Valituksen johdosta ei Hämeenlinnan hallinto-oikeus ole määrännyt täytäntöönpanokieltoa, joten valtuuston päätöstä noudatetaan, kunnes toisin ratkaistaan. Vaikka valtuuston päätös ei ole valituksen johdosta lainvoimainen, kunnallisvalituksen piiriin kuuluvissa asioissa päätös voidaan kuntalain mukaan panna täytäntöön ennen sen lainvoimaisuutta. Yhteistoimintasopimusta noudatetaan kaikissa yhteistoiminta-alueen kunnissa.

## **Vastaukset Pirkanmaan jätehuolto Oy:n toimivallan osalta**

Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n toimivalta lietekuljetusten kilpailutuksessa perustuu jätehuoltoviranomaisen 24.4.2013 § 18 tekemään päätökseen koskien siirtymistä kunnan järjestämään lietteenkuljetukseen. Silloin kun järjestämispäätös on tehty vuonna 2013, on ollut voimassa jätehuoltoviranomaisen toimintaa koskeva vanha yhteistoimintasopimus, jonka Hämeenkyrön kunnanhallituksen edustajat ovat allekirjoittaneet 22.5.2012. Järjestämispäätöstä tehtäessä ei ollut mitään epäselvyyttä jätehuoltoviranomaisen toimivallasta Hämeenkyrön kunnassa.

Järjestämistapapäätös on tullut lainvoimaiseksi. Pirkanmaan Jätehuolto Oy:llä on siten päätöksen ja osakassopimuksen nojalla toimivalta täytäntöönpanna järjestämistapapäätöstä ja kilpailuttaa lietekuljetuksia Hämeenkyrön kunnassa hankintalain ja kilpailulain mukaisesti.

Tyytymättömyys lautakunnan voimasuhteisiin ja uuteen sopimukseen liittyy siis tämänhetkiseen tilanteeseen, ei siihen kun lietteiden kuljetusjärjestelmää koskeva päätös tehtiin vuonna 2013.

### **Kuntalaisaloitteen vaatimus irtaantumiseksi jätehuollon yhteistoimintasopimuksesta**

Paula Ylen 16.3.2019 Kuntalaisaloite koskien Hämeenkyrön irtaantumista jätehuollon yhteistoimintasopimuksesta. Allekirjoituksia 351.

Kuntalaisaloitteen tueksi on kerätty pirkanmaalainen kansalaisadressi, jossa allekirjoittaneet ovat puoltaneet:

”Pyydän allekirjoittamaan tämän adressin, jos haluat, että kiinteistösi jätevesilietteiden tyhjennyksen saa hoitaa valintasi mukaan Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n lisäksi myös muut lainmukaisesti jätehuoltoalalla toimivat yritykset.”

Aloitteen tai kansalaisadressin yhteydessä on tullut esiin kuntalaisten tyytymättömyys sakokaivolietteiden nykyiseen tilanteeseen (noin 1000 kiinteistöä) mutta aloitteessa tai adressissa ei ole allekirjoittajille kerrottu, että irtautuminen jätehuollon yhteistoimintasopimuksesta tarkoittaisi ensin irtautumista Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n tuottamasta palvelutehtävästä eli jätteiden keräilystä. Se tarkoittaisi kaikkien kuntalaisten nykyisen järjestetyn jätehuollon päättymistä eli noin 4446 kiinteistön sekajätteiden keräämisen päättymistä, jonka kunta joutuisi itse järjestämään kokonaan uudella tavalla. Lisäksi kunta joutuisi järjestämään kerättyjen yhdyskuntajätteiden käsittelyn jossain muualla kuin Tarastenjärven laitoksessa eli Hämeenkyrössä tai Pirkanmaan ulkopuolella. Jätehuollon palvelutehtävät siirtyisivät Pirkanmaan Jätehuolto Oy:ltä tekniselle lautakunnalle.

Lisäksi kunta joutuisi järjestämään itse ne jätehuoltoviranomaisen tehtävät, jotka nyt tuottaa alueellinen jätehuoltolautakunta. Se tarkoittaisi valvontaviranomaisena toimivan ympäristölautakunnan tehtävien merkittävää kasvua. Lisäksi on huomattava, että irtautuminen yhteistoimintasopimuksesta ei vielä yksistään saa aikaan sitä, että kunnan järjestämä jätteenkuljetus vaihtuisi sopimusperusteiseksi järjestämistavaksi, kuten kuntalaisaloitteessa annetaan ymmärtää. Hämeenkyrön kunnan uuden jätehuoltoviranomaisen pitäisi saada tästä aikaan kaikki jätelain 37 § edellytykset täyttävä lainvoimainen päätös.

Pirkanmaan Jätehuolto Oy on jätehuollon käytännön palvelutehtäviä varten perustettu ja 17 pirkanmaalaisen kunnan omistama osakeyhtiö. Yhtiömuodosta huolimatta kyseessä on kuntalain mukainen kuntayhteistyön muoto lakisääteisen tehtävän toteuttamiseksi. Osakassopimuksen mukaan yhtiö ei toimi kilpailuilla markkinoilla, vaan sen tehtävänä on järjestää jätteiden keräily, kuljetus ja käsittely. Yhtiö toimii omakustannusperiaatteella ja käyttää tulonsa jätehuollon kehittämisen edellyttämiin investointeihin. Yhtiöllä ei ole yksinoikeutta tai monopoli-asemaa jätekuljetuksissa, koska yhtiöllä ei edes ole omaa kuljetuskalustoa. Jätteitä kuljettaa 24 yksityistä kuljetusurakoitsijaa, jotka valitaan tarjouskilpailun perusteella. Pirkanmaan Jätehuolto Oy:llä on oma nykyaikainen jätteenkäsittelylaitos, jota kaikilla alueellisilla jäteyhtiöillä ei ole.

Kuntalaisaloitteen tavoitteena on siis aikaansaada muutos sakokaivolietteen nykyiseen järjestämistapaan mikä sinänsä on ymmärrettävää mutta tavoitetta ajetaan tavalla, joka johtaisi kunnan kaikkien asukkaiden järjestetyn jätehuollon vastaanoton, kuljetuksen ja käsittelyn ja viranomaistoimintojen irrottamiseen nykyisestä tavasta. Sitä ei ole adressin ja aloitteen yhteydessä kerrottu allekirjoittajille, eikä sen ratkaisemiseksi ole esitetty uutta järjestämistapaa eikä muutoksen aikataulua ja kustannusvaikutuksia.

Kuntalaisaloitteen ja adressin lisäksi kuntaan on toimitettu myös kysely modernin lajittelu- ja kierrätyskeskeisen mallin hyväksyttävyydestä. Saatujen 53 vastauksen perusteella kyselyn yhteenvedossa perustellaan, että vastaajista 72 % kokee kyselyssä esitetyn lajittelu- ja kierrätyskeskeisen mallin erittäin tärkeäksi ja mahdolliseksi ja 26 % kohtalaisen tärkeäksi ja mahdolliseksi. Lisäksi todetaan, että noin 2 % kyselyyn vastanneista Hämeenkyröläisistä haluaa jäädä Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n asiakkaaksi.

Hyvin suppean kyselyn yhteenvedosta ei mitenkään ilmene millainen on se moderni käytännön malli, joka koetaan erittäin tärkeäksi. Siitä ei myöskään mitenkään ilmene miten vastaajilla on ollut mahdollisuus arvioida Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n nykyisiä toimintoja lajittelussa ja kierrätyksessä. Epäselväksi jää miten irtautuminen yhtiöstä saisi aikaan asukkaiden tärkeäksi kokeman mallin.

### **Yksityiskohtaiset perustelut/Jätehuolto kunnan lakisäätöisenä tehtävänä ja lainsäädäntö**

Kuntien hallinnon yleisistä perusteista ja kunnille annettavista tehtävistä säädetään perustuslain (731/1999) 121 §:n mukaisesti lailla. Kunnan vastuu jätehuollon järjestämisestä on jätelaissa (646/2011) kunnalle säädetty tehtävä. Kunta voi kuntalain (410/2015) 9 §:n mukaisesti ja erityislainsäädännön sallimissa rajoissa päättää tuottaa lakisäätöisiin tehtäviin kytkeytyvät palvelut muun muassa perustamalla palveluja tuottavan osakeyhtiö taikka olla sellaisessa osakkaana (HE 268/2014 vp).

Jätelain 5 luvussa säädetään kunnan järjestämästä jätehuollosta. Kunnalla on jätelain 32 §:n 1 momentin mukaisesti velvollisuus järjestää jätehuolto muun muassa vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvä jätteelle, mukaan lukien sako- ja umpikaivoliete. Lisäksi kunnalla on jätelain 33 §:n mukaisesti toissijainen vastuu yritysten jätehuollon järjestämisestä jätelain 33 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä.

Kuntavastuullinen jätehuolto varmistaa jätelain perustelujen mukaisesti asianmukaisen jätehuollon ja turvaa jätehuoltopalveluiden saatavuuden. Kunnan vastuulle säädetty asumisessa syntyvien jätteiden jätehuollon järjestämistehtävä toteuttaa perustuslain turvaamien yhdenvertaisuuden ja ympäristöperusoikeuden toteutumista. Lainsäätäjä on mm. katsonut, että yksittäiseltä kotitaloudelta on kohtuutonta edellyttää jätelaissa säädettyjen vaatimusten täyttämistä. Julkisen toimijan jätehuollon järjestämisvastuu vapauttaa kuntalaiset asumisessa syntyvien jätteiden hallintaan liittyvistä jätelaissa säädettyistä jätteen haltijaan kohdistuvista jätehuoltovastuista. (ks. HE 199/2010 vp)

Jätelain 35 §:n mukaan kunnan on huolehdittava siitä, että jätelain 32 §:n 1 momentissa tarkoitetun jätteen kuljetus järjestetään kiinteistön haltijan järjestämästä vastaanotto paikasta jätelain 36 tai 37 §:n mukaisesti.

Jätelain 36 §:ssä säädetään kunnan järjestämästä jätteenkuljetuksesta. Sen mukaan kunnan on järjestettävä kiinteistöittäinen jätteenkuljetus, jollei jätelain 37 tai 41 §:stä muuta johdu (HE 199/2010 vp, ks. myös KHO:2016:20), mikä viittaa kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen ensisijaisuuteen kiinteistön haltijan järjestämään jätteenkuljetukseen nähden. Kunnan on jätelain mukaisesti mahdollista päättää jätelain 37 §:ssä säädetystä kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetuksesta vain silloin, kun kaikki 37 §:ssä säädetty edellytykset täyttyvät. Päätöksenteon tulee perustua selvityksiin. Selvitysten on osoitettava hallintolain 31 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla jätelain 37 §:ssä säädettyjen edellytysten täyttyvän, jotta kunnan on mahdollista päättää jätteenkuljetusten järjestämisestä kiinteistön haltijan järjestämänä jätteenkuljetuksena. Kunnan on kuitenkin aina mahdollista päättää jätteenkuljetusten järjestämisestä kunnan järjestämänä kuljetuksena, vaikka em. tarkastelu osoittaisi kiinteistön haltijan järjestämälle jätteenkuljetukselle jätelain 37 §:ssä säädettyjen edellytysten täyttyvän. Huomionarvoista on myös se, ettei jätelaissa ole asetettu erityisiä edellytyksiä päätökselle, kun päädytään kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen. (KHO:2016:20, KHO:2016:19).

### **Jätehuollon palvelutehtävien siirtäminen kuntien omistamalle jäteyhtiölle**

Jätelaissa on nimenomainen säännös siitä, että kunta voi siirtää jätehuollon toteuttamisen palvelutehtävät kuntien tätä tarkoitusta varten perustamalle ja kuntien yhdessä omistamalle yhtiölle (jätelaki 43 §). Jätelain 43 §:ssä säädetty vastaa aikaisemmin voimassa olleen jätelain (1993/1072, kumottu) mukaista käytäntöä. Kun jätehuollon palvelutehtävät hoidetaan kuntien yhteisesti omistamassa jäteyhtiössä, on kyse kuntien yhteistoiminnasta kunnalle säädetyn lakisääteisen tehtävän toteuttamisesta.

Kuntien yhteiselle jäteyhtiölle siirrettäviä jätehuollon palvelutehtäviä ovat jätteen vastaanotto, jätteen kuljetus, jätteen käsittely (mukaan lukien jätteen kierrättäminen, hyödyntäminen ja loppukäsittely), jäteneuvonta, jätehuoltopalveluihin liittyvän käytännön rahaliikenteen hoitaminen sekä näihin välittömästi liittyvät hallinnolliset tehtävät, joihin ei sisälly julkisen vallan käyttöä (HE 199/2010 vp). Jätehuollon palvelutehtävien siirron johdosta kuntien omistama jäteyhtiö toimii sille siirrettyjen tehtävien hankkijana ja kilpailuttajana eli hankintalain mukaisena hankintayksikkönä.

Jäteyhtiön on noudatettava hankintoja tehdessään hankintalakia (1397/2016).

Pirkanmaan Jätehuolto Oy on 17 kunnan omistama jäteyhtiö, jolle omistajakunnat ovat siirtäneet edellä kuvattujen jätehuollon palvelutehtävien hoitamisen. Yhtiö toimii osakassopimuksen mukaisesti omakustannusperiaatteella. Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n järjestämän jätehuollon kustannukset katetaan kuntalaisilta ja muilta jätteen tuottajilta jätelain 9 luvun mukaisesti perityillä jätemaksuilla.

### **Kuntien yhteinen jätehuoltoviranomainen**

Jätehuollon viranomaistehtävistä ja julkisen vallan käytöstä huolehtii kunnan jätehuoltoviranomainen jätelain 23 §:ssä säädetysti. Kun kunta on siirtänyt jätelain 43 §:n mukaisesti kunnan jätehuollon järjestämiseen liittyvät palvelutehtävät hoidettavaksi kuntien omistamassa jäteyhtiössä, edellyttää jätelain 23.2 §, että kunnan jätehuoltoviranomaisena toimii yhteistoiminta-alueen kuntien yhteinen toimielin.

Lainsäätäjä on katsonut yhteisen jäteyhtiön osakaskuntien velvoittamisen yhteisen jätehuoltoviranomaisen perustamiseen perustelluksi jätehuollon viranomaistehtävien hoitamisen yhdenmukaistamiseksi yhteistoiminta-alueella sekä jätehuollon tarkoituksen ja tavoitteiden toteuttamiseksi. (YmVM 23/2010 vp)

Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n omistajakuntien yhteisenä jätelain 23.2 §:n edellyttämänä jätehuollon viranomaistehtäviä toteuttavana toimielimenä toimii alueellinen jätehuoltolautakunta, jonka toimivalta perustuu kuntien väliseen sopimukseen yhteisestä toimielimestä.

Jätelain 23 §:n mukaisesti kuntien yhteisen jätehuoltoviranomaisen tehtäviin kuuluu muun muassa päättää jätelain 35–38 §:n mukaisesti jätteenkuljetuksen järjestämistavasta kuntien yhteistoiminta-alueella.

### **Kuntien välisestä yhteistyöstä irtautuminen ja sen seuraukset jätelain näkökulmasta**

Jätelain 23.2 §:n mukainen velvollisuus kuntien yhteiseen jätehuoltoviranomaiseen muodostuu, kun kunnat ovat siirtäneet kunnan jätehuollon järjestämiseen liittyvät palvelutehtävät kuntien omistamalle jäteyhtiölle.

Hämeenkyrö on merkinnyt vuoden 1996 osakeannissa Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n B-osakkeita. Hämeenkyrön ja Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n välillä on 16.11.2000 allekirjoitettu yhtiön osakassopimuksen edellyttämä sopimus yhteistyöstä. Hämeenkyrön kunta on em. sopimuksella siirtänyt järjestetyn jätehuollon tehtävien hoitamisen jätelain perusteella Pirkanmaan Jätehuolto Oy:lle 1.1.2001 lukien. Edellä mainitussa Hämeenkyrön ja Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n välisessä sopimuksessa viitataan Hämeenkyrön sitoutuneen hyväksymään Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n osakaskuntien 9.12.1993 allekirjoittaman osakassopimuksen.

Kunnan eroamista Pirkanmaan Jätehuolto Oy:stä sääntelee yhtiön osakassopimus ja mahdolliset muut omistajien väliset sopimukset irtisanomisaikoinen ja muine velvoitteineen. Lisäksi kokonaisuudessa on huomioitava yhtiöjärjestyksen kirjaukset yhtiön osakkeiden luovuttamisrajoituksista. Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n osakkaiden välisessä 9.12.1993 allekirjoitetussa osakassopimuksessa on määritelty sopimuksen irtisanomisesta seuraavaa: "Tämä sopimus astuu voimaan välittömästi yhtiön perustamiskirjan tultua allekirjoitetuksi, ja jatkuu neljä vuotta kerrallaan, ellei kunta ole sitä irtisanonut kahta vuotta aikaisemmin."

Hämeenkyrö on liittynyt Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n toiminnan piiriin vuoden 2001 alusta. Hämeenkyrön kunta ei ole tämän jälkeen hoitanut itsenäisesti jätehuollon palvelutehtäviä eikä ympäristötoimi sen vaatimia valvontatehtäviä.

Pirkanmaan Jätehuolto Oy:stä irtautuminen ja tätä kautta kuntien yhteisestä jätehuoltoviranomaisesta irtautuminen palauttaisi jätelaissa kunnille säädetyt tehtävät kokonaisuudessaan Hämeenkyrön kunnalle. Tämä tarkoittaisi jätehuollon viranomaistehtävien lisäksi jätehuollon järjestämiseen liittyviä tehtäviä mukaan lukien jätteen käsittelyn, keräyksen ja kuljetuksen ja jätehuollon neuvonnan järjestäminen.

Hämeenkyrön kunnan tulisi jätelain 32 §:n mukaisesti huolehtia asumisessa syntyvän jätteen sekä kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen jätehuollon järjestämisestä. Tämän lisäksi jätelain 32 §:n mukaiseen kuntavastuuseen lukeutuu

- jätehuollon järjestäminen liikehuoneistossa syntyvälle yhdyskuntajätteelle, joka kerätään kiinteistöllä yhdessä edellä tarkoitetun jätteen kanssa
- asumisessa syntyneen vaarallisen jätteen vastaanotto ja käsittely
- maa- ja metsätaloudessa syntyneen vaarallisen jätteen vastaanotto ja käsittely, jollei kysymys ole kohtuuttomasta määrästä jätettä.

Jätelain 32 §:ssä tarkoitetun jätehuollon järjestämistehtävän hoitamiseksi Hämeenkyrön kunnan olisi huolehdittava

- kiinteistöittäisestä jätteenkuljetuksesta
- jätteen alueellisten vastaanottopaikkojen järjestämisestä
- etusijajärjestyksen mukaisista ja riittävän monipuolisista jätehuoltopalveluista, kuten jätteen erilliskeräyksestä, jätteiden valmistelusta uudelleenkäyttöön, jätteiden kierrätyksestä ja muusta hyödyntämisestä sekä loppukäsittelystä
- tiedottamisesta ja neuvonnasta

Lisäksi Hämeenkyrön kunnalla olisi myös jätelain 33 §:n mukainen toissijainen vastuu yritysten jätehuollon järjestämisestä jätelain 33 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä.

Edellä kuvattu tarkoittaisi käytännössä sitä, että Hämeenkyrön kunnan tulisi

- järjestää kuntavastuulle kuuluvien jätteiden (jätelaki 32 ja 33 §) vastaanotto
- järjestää etusijajärjestyksen mukaisesti kuntavastuulle kuuluvien jätteiden (jätelaki 32 ja 33 §) käsittely, kierrätys ja hyödyntäminen sekä loppukäsittely siihen soveltuvine ja lainsäädännön vaatimukset täyttävine käsittely-, varastointi- ja loppusijoitusrakenteineen
- järjestää riittävä henkilökunta jätehuollon palvelutehtävien hoitamiseen
- vastata jätteen loppusijoitukseen liittyvistä velvoitteista
- järjestää vaarallisten jätteiden vastaanotto ja käsittely
- järjestää jäteneuvonta, tiedotus ja asiakaspalvelu
- kilpailuttaa kuljetukset (lainvoimainen kunnan järjestämä kuljetus)
- hoitaa jätemaksuihin liittyvä käytännön rahaliikenne

Mikäli Hämeenkyrön kunta ei järjestäisi edellä mainittujen jätehuollon palvelutehtävien järjestämistä omana toimintanaan tai kuntien välisenä yhteistyönä, tulisi hankinnat kilpailuttaa julkisena hankintana hankintalain mukaisesti.

Huomionarvoista on, että Pirkanmaan Jätehuolto Oy:llä tai muilla kunnallisilla jäteyhtiöillä ei olisi käytännössä mahdollisuuksia osallistua Hämeenkyrön kunnan kilpailutuksiin, sillä kilpailutusten kautta toteutettava toiminta katsottaisiin kunnallisen jäteyhtiön markkinaehtoiseen toimintaan lukeutuvaksi. Kunnallisten jäteyhtiöiden markkinaehtoista toimintaa rajaa ja sääntelee jätelaki (145 a §), hankintalaki (15 §) sekä kuntalaki (15 luku). Jätehuollon kaikki kuljetustehtävät Hämeenkyrön kunnassa siirtyisivät siten kaupallisilla markkinoilla tapahtuvaksi ja hinnoiteltavaksi toiminnaksi eivätkä ne enää olisi kuntien omistaman osakeyhtiön omakustanteista toimintaa.

Jätehuollon palvelutehtävien lisäksi Hämeenkyrön kunnan tulisi osoittaa kunnalle jätehuoltoviranomainen, joka huolehtisi jätelaissa säädetyistä jätehuollon viranomaistehtävistä. Jätelain mukaan jätehuoltoviranomaisen tehtäviä ovat:

- kunnan jätehuoltomääräyksien hyväksyminen ja poikkeusten myöntäminen niistä
- päättää tarvittaessa tietyn alueen rajaamisesta kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen ulkopuolelle
- päättää tarvittaessa erilliskerätyn pakkausjätteen kiinteistöittaisen kuljetuksen järjestämisestä
- päättää jätteenkuljetuksen järjestämisestä kunnassa tai sen osassa sekä seurata päätöksen täytäntöönpanoa ja jätelaissa säädettyjen edellytysten täyttymistä sekä ryhtyä tarvittaessa toimiin kuljetusjärjestelmää koskevan tarkastelun ja päätöksenteon käynnistämiseksi
- hyväksyä jätetaksa
- määrätä ja maksuunpanna jätetaksan mukainen jätemaksu
- päättää yksittäistapauksessa jätemaksun kohtuullistamisesta ja jätemaksuista tehdyistä muistutuksista
- käsitellä jätemaksujen ulosottoon laittamiset
- ottaa vastaan jätteen kuljettajan antamat tiedot kiinteistöittäisestä jätteenkuljetuksesta ja toimia ko. tiedot sisältävän rekisterin pitäjänä
- päättää yksittäistapauksessa poikkeuksien myöntämisestä liittymisvelvollisuudesta kunnan järjestämään jätehuoltoon

Huomionarvoista on, että irtaantuminen Pirkanmaan Jätehuolto Oy:stä ja kuntien yhteisestä jätehuoltoviranomaisesta ei yksistään muuttaisi sitä tosiseikkaa, että Hämeenkyrön kunnan osalta on olemassa lainvoimaiset kuljetusjärjestelmäpäätökset.

Kuljetusjärjestelmäpäätösten uudelleenkäsittelyssä tulisi noudattaa, mitä jätelain 35–38 §:ssä on säädetty. Kuljetusjärjestelmästä päättäminen on laissa säädettyjen edellytysten täyttymisen arviointiin kytkeytyvää laillisuusharkintaa – ei tarkoituksenmukaisuusharkintaa.

### **Yhteenveto**

Kuten edellä on kerrottu kyseessä on laaja asiakokonaisuus, jossa keskinäinen järjestys on seuraava: ensimmäinen ratkaiseva asia on järjestämistapapäätös, sitten palvelutehtävää toteuttava kuntien osakeyhtiö sekä yhteistä viranomaistoimielintä koskeva yhteistoimintasopimus.

Yhteistoimintasopimukseen liittyvä erimielisyys tai Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n toteuttaman kilpailutuksen lopputuloksen puutteet pitää ratkaista muilla nopeammin vaikuttavilla keinoilla kuin koko järjestelmästä irtautumisella ja sen vaatimilla muilla kaikkia kuntalaisia koskevilla muutoksilla. Siksi Hämeenkyrön kunnan puhevalta säilytetään ja kuntalaisaloitteen tavoitteita edistetään parhaiten pirkanmaalaisessa kuntayhteistyössä mukana pysyen.

Täydellinen irtautuminen Pirkanmaan kuntien järjestämästä jätehuollosta tarkoittaisi oleellista muutosta Hämeenkyrön kunnanvaltuuston päättämään maakunnalliseen suuntautumiseen. Jätehuollossa ilmenneet epäkohdat eivät ole riittävä syy maakunnallisen suuntautumisen muuttamiseen. Tässä aloitevastauksessa kokonaisuus on ensimmäistä kertaa valtuuston kokonaisuudessaan arvioitavissa.

### **Ehdotus**

Esittelijä: Antero Alenius, kunnanjohtaja

Hallitus esittää, että valtuusto toteaa vastauksenaan kuntalaisaloitteeseen seuraavaa:



Kunta yhtyy siihen, että sakokaivolietteen nykyinen kilpailuttamisen lopputulos ei ole onnistunut asukkaiden ja yrittäjien kannalta. Tähän tulokseen on tultu kahden kilpailutuksen jälkeen ja lopputuloksen syntymiseen ovat vaikuttaneet monet kilpailun toteuttamiseen ja siihen osallistumiseen liittyvät syyt. Nykyinen päätös on määräaikainen ja voimassa 2021 asti (+ 2 vuoden optio). Kunta haluaa vaikuttaa asiaan omistajaohjauksella ajoissa ennen seuraavaa kilpailutusta ja tulee järjestämään nopeasti neuvottelun Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n kanssa sakokaivotilanteen kohtuullistamiseksi.

Kuten valtuuston päätöksessä 13.11.2017 on todettu, yhteistoimintasopimuksen jätehuoltolautakunnan voimasuhteita koskeva sisältö ei vastaa Hämeenkyrön kunnan mielestä oikeudenmukaista sääntelyä ja kokoonpanoa tulee muuttaa. Alueellisen jätehuoltolautakunnan jäsenpaikkaneuvotteluissa 7.2.2018 ei päästy yksimielisyyteen eikä kaikkien kuntien hyväksymää voimassa olevaa sopimusta haluttu purkaa, joten lautakunta on jatkanut voimassa olevan kokoonpanon mukaisena. Hämeenkyrön kunta uudistaa vaatimuksensa käynnistää neuvottelut lautakunnan kokoonpanon muuttamiseksi Tampereen ja muiden kuntien kanssa.

Em. tavoitteiden saavuttaminen ei edellytä sellaisia kaikkia kuntalaisia koskevia jätehuoltojärjestelmän kokonaisuutoksia, joihin kuntalaisaloitteessa esitetty irtautuminen yhteistoimintasopimuksesta johtaisi. Irtautumisen seurausten toteuttamiseksi ei ole esitetty käytännön ratkaisuja eikä kustannusarvioita. Siksi kuntalaisaloite ei anna aihetta muihin toimenpiteisiin kuin kahdessa edellisessä kappaleessa on todettu. Muilta osin kuntalaisaloite hylätään.

### **Muutettu päätösehdotus**

Esittelijä muutti esityksensä:

Asian käsittelyä siirretään kuntaneuvotteluiden käymiseksi ja asiaan palataan yhdessä perussuomalaisten 29.4.2019 jättämän valtuustoaloitteen käsittelyn kanssa.

### **Päätös**

Hyväksyttiin yksimielisesti muutettu päätösehdotus

---

## **Kunnanhallitus, 03.02.2020, § 18**

Valmistelijat / lisätiedot:

Antero Alenius  
antero.alenius@hameenkyro.fi  
kunnanjohtaja

### **Liitteet**

- 1 Kh 3.2.2020 Liite jätehuoltolautakunnan voimasuhteista
- 2 Kh 3.2.2020 Liite jätehuoltoyhteistyön uudesta suuntautumisesta

Tässä pykälässä on käsiteltävänä maaliskuussa 2019 jätetty Ylenin ym. kuntalaisaloite ja adressi jätehuollon yhteistoimintasopimuksesta irtautumisesta.

Kuntien käymistä neuvotteluista jätehuoltolautakunnan voimasuhteiden muuttamiseksi on laadittu erillinen liite A.

Pirkanmaan kuntien jätehuollon yhteistoiminnasta irtautumisesta on laadittu erillinen selvitys liitteessä B.

Perussuomalaisten valtuustoaloite 29.4.2019 jätehuoltoviranomaisen selvittämisestä käsitellään erillisenä asiana.

### **Ehdotus**

Esittelijä: Antero Alenius, kunnanjohtaja

Sen lisäksi mitä 13.5.2019 § 82 on esitetty hallitus esittää, että valtuusto toteaa vastauksenaan Ylenin ym. kuntalaisaloitteeseen seuraavaa:

**Liitteessä A** on osoitettu neuvotteluiden avulla tähän mennessä saavutetut yhteistoimintasopimuksen muutokset kuntien voimasuhteisiin. Muutokset ovat korjanneet sitä epäkohtaa, jota kuntalaisaloitteessa nostettiin esiin. Vuoden 2020 alusta voimaan tulleessa uudessa sopimuksessa Tampereella on 8 jäsentä ja muilla kunnilla 8 jäsentä, puheenjohtajan ollessa Tampereelta. Tampere on 10.6.2019 ollut valmis myös siirtymään vähemmistöön (4) muiden kuntien saadessa silloin enemmistön (5), mutta jätehuoltolautakunnan jäsenmäärän pienentäminen ei saavuttanut yksimielisyyttä, joten neuvotteluja sovittiin tarvittaessa jatkettavan vielä ennen 2021 alkavaa valtuustokautta.

**Liitteessä B** on kuvattu mahdollisen eroamisen edellytyksiä ja sen vaikutuksia. Irtautuminen jätehuollon yhteistoimintasopimuksesta tarkoittaisi ensin irtautumista kuntien perustamasta Pirkanmaan Jätehuolto Oy:stä ja sen lisäksi kaikesta sen nyt järjestämästä yhdyskuntajätteen ja lietteiden keräilystä. Tulevassa jätelain muutoksessa tulee ratkeamaan, muuttuuko varsinkin lietekuljetusten järjestämistapa kuntien järjestämästä mallista kiinteistönomistajien järjestämistavaksi. Liitteessä B tarkemmin kuvatut vaikutukset eivät puolla niiden tavoitteiden toteutumista, joita kuntalaisaloitteessa irtautumisella tavoitellaan (mm. kustannukset ja päätösvalta). Tätä käsitellään myös erillisenä asiana perussuomalaisten valtuustoaloitteen yhteydessä.

Hämeenkyrön kunnan ei ole perusteltua kuntalaisaloitteessa esitetyillä perusteilla irtautua viranomaistoimintaa koskevasta kuntien yhteistoimintasopimuksesta (hyväksytty valtuustossa 18.11.2019) eikä kuntien järjestämästä jätteenkuljetuksen yhteistoiminnasta, jota toteuttaa Pirkanmaan Jätehuolto Oy. Hämeenkyrön kunta katsoo, että jätehuollon kehittäminen on jatkuvaa toimintaa ja sitä jatketaan nykyisten yhteistoimintarakenteiden sisällä, ei niistä irtautumalla.

Kuntalaisaloite on saanut aikaan eri vaihtoehtojen käsittelyn, mutta irtautumista tarkoittavalta osalta kuntalaisaloitetta ei hyväksytä, joten aloitteen käsittely päättyy.

### **Päätös**

#### **Asian käsittely:**

Keskustelun kuluessa tehtiin muutosesitys. Rauno Mäki esitti tekstistä poistettavaksi toiseksi viimeisen kappaleen virkettä: Hämeenkyrön kunta katsoo, että jätehuollon kehittäminen on jatkuvaa toimintaa ja sitä jatketaan nykyisten yhteistyörakenteiden sisällä, ei niistä irtautumalla.

Kukaan ei kannattanut esitystä ja puheenjohtaja totesi sen raukeavan kannattamattomana.

Kunnanjohtaja täydensi esitystään lauseella:

---

Hämeenkyrön kunta esittää yhteistä suunnittelua Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n kanssa Hämeenkyrön osallistumisesta ensimmäiseen lietekuljetusten alueelliseen kilpailutukseen, joka toteutettaisiin huolellisen markkinakartoituksen perusteella.

Hallitus hyväksyi esityksen kunnanjohtajan tekemällä lisäyksellä.

---

## Kunnanvaltuusto, 09.03.2020, § 7

### Liitteet

- 1 Kh 3.2.2020 Liite jätehuoltolautakunnan voimasuhteista
- 2 Kh 3.2.2020 Liite jätehuoltoyhteistyön uudesta suuntautumisesta

Hallitus 3.2.2020, 18 §.

### Ehdotus

Sen lisäksi mitä 13.5.2019 § 82 on esitetty hallitus esittää, että valtuusto toteaa vastauksenaan Ylenin ym. kuntalaisaloitteeseen seuraavaa:

**Liitteessä A** on osoitettu neuvotteluiden avulla tähän mennessä saavutetut yhteistoimintasopimuksen muutokset kuntien voimasuhteisiin. Muutokset ovat korjanneet sitä epäkohtaa, jota kuntalaisaloitteessa nostettiin esiin. Vuoden 2020 alusta voimaan tullessa uudessa sopimuksessa Tampereella on 8 jäsentä ja muilla kunnilla 8 jäsentä, puheenjohtajan ollessa Tampereelta. Tampere on 10.6.2019 ollut valmis myös siirtymään vähemmistöön (4) muiden kuntien saadessa silloin enemmistön (5), mutta jätehuoltolautakunnan jäsenmäärän pienentäminen ei saavuttanut yksimielisyyttä, joten neuvotteluja sovittiin tarvittaessa jatkettavan vielä ennen 2021 alkavaa valtuustokautta.

**Liitteessä B** on kuvattu mahdollisen eroamisen edellytyksiä ja sen vaikutuksia. Irtautuminen jätehuollon yhteistoimintasopimuksesta tarkoittaisi ensin irtautumista kuntien perustamasta Pirkanmaan Jätehuolto Oy:stä ja sen lisäksi kaikesta sen nyt järjestämästä yhdyskuntajätteen ja lietteiden keräilystä. Tulevassa jätelain muutoksessa tulee ratkeamaan, muuttuuko varsinkin lietekuljetusten järjestämistapa kuntien järjestämästä mallista kiinteistönomistajien järjestämistavaksi. Liitteessä B tarkemmin kuvatut vaikutukset eivät puolla niiden tavoitteiden toteutumista, joita kuntalaisaloitteessa irtautumisella tavoitellaan (mm. kustannukset ja päätösvalta). Tätä käsitellään myös erillisenä asiana perussuomalaisten valtuustoaloitteen yhteydessä.

Hämeenkyrön kunnan ei ole perusteltua kuntalaisaloitteessa esitetyillä perusteilla irtautua viranomaistoimintaa koskevasta kuntien yhteistoimintasopimuksesta (hyväksytty valtuustossa 18.11.2019) eikä kuntien järjestämästä jätteenkuljetuksen yhteistoiminnasta, jota toteuttaa Pirkanmaan Jätehuolto Oy. Hämeenkyrön kunta katsoo, että jätehuollon kehittäminen on jatkuvaa toimintaa ja sitä jatketaan nykyisten yhteistoimintarakenteiden sisällä, ei niistä irtautumalla.

Kuntalaisaloite on saanut aikaan eri vaihtoehtojen käsittelyn, mutta irtautumista tarkoittavalta osalta kuntalaisaloitetta ei hyväksytty, joten aloitteen käsittely päättyy.

Hämeenkyrön kunta esittää yhteistä suunnittelua Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n kanssa Hämeenkyrön osallistumisesta ensimmäiseen lietekuljetusten alueelliseen kilpailutukseen, joka toteutettaisiin huolellisen markkinakartoituksen perusteella

### **Äänestykset**

Kuntalaisaloite, yhden virkkeen poistaminen. Pohjaesitys Jaa, perussuomalaisten esitys Ei (poistetaan virke).

#### **Jaa**

Risto Linnainmaa  
Paula Ylivakeri  
Marja Seulanto  
Marita Nieminen  
Pasi Eloranta  
Maria Härkki-Santala  
Mauri Lepola  
Anna-Kaisa Immonen  
Sami Mäkelä  
Kirsi Parhankangas  
Esa Järvenpää  
Vilho Ponkiniemi  
Tiina Jokela  
Pekka Hakala

#### **Ei**

Aki Tainio  
Rauno Mäki  
Kari Isokivijärvi  
Jarno Toivola  
Päivi Leskinen  
Miska Vesikko  
Katariina Pylsy  
Päivi Hiltunen  
Jani Perkonmäki  
Jouni Lampinen  
Heidi Schroderus  
Jussi Niinenmaa  
Kauko Autio  
Heidi Tulonen  
Raija Westergård  
Susanna Palomäki  
Mika Laine  
Juhani Vatajaniemi  
Timo Mäkelä  
Anssi Juntunen

### **Kokouskäsitely**

Keskustelun kuluessa tehtiin muutosesitys. Perussuomalaisten valtuustoryhmä esitti:

Poistetaan virke "Hämeenkyrön kunta katsoo, että jätehuollon kehittäminen on jatkuvaa toimintaa ja sitä jatketaan nykyisten yhteistoimintarakenteiden sisällä, ei niistä irtautumalla."

Päätettyään keskustelun puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän esityksestä poikkeava valtuustoryhmän esitys. Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan äänestystapaesityksen: pohjaesitys on Jaa ja perusuomalaisten valtuustoryhmän esitys Ei.

### **Päätös**

Valtuusto hyväksyi pohjaesityksen poistamalla siitä lauseen: Hämeenkyrön kunta katsoo, että jätehuollon kehittäminen on jatkuvaa toimintaa ja sitä jatketaan nykyisten yhteistoimintarakenteiden sisällä, ei niistä irtautumalla.

Valtuusto hyväksyi esityksen äänestyksen jälkeen äänin 20-14.

Yksi valtuutettu oli pois kokouksesta.

### **Tiedoksi**

Paula Ylén; kuntalaisaloitteen tekijä, tekninen lautakunta

---

**Kunnanhallitus, § 30,02.03.2020**  
**Kunnanvaltuusto, § 8, 09.03.2020**

**§ 8**  
**Hyvinvoinnin vuosiraportti 2019**

HMKDno-2020-62

**Kunnanhallitus, 02.03.2020, § 30**

Valmistelijat / lisätiedot:  
Tiina Paloranta  
tiina.paloranta@hameenkyro.fi  
talousjohtaja

Liitteet

1 Hyvinvoinnin vuosiraportti 2019, kv 9.3.2020

Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 12 § mukaan kunnan tulee seurata asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä raportoidaan valtuustolle vuosittain.

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt 13.2.2017 laajan hyvinvointikertomuksen vuosille 2017 - 2020 ja hyvinvoinnin vuosiraportin vuodelle 2018 alkuvuonna 2019 pidetyssä kokouksessa. Asiakirjat ovat luettavissa verkko-osoitteesta [www.hyvinvointikertomus.fi](http://www.hyvinvointikertomus.fi) kuntalinnalla Hämeenkyrö.

Hyvinvointiryhmä on laatinut hyvinvointiraportin vuodelta 2019, joka on liitteenä.

Kunnan toiminnan tarkoituksena on kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen. Työtä tehdään monilla elämän alueilla. Hyvinvointiraportissa on esitetty mm. seuraavia kuntalaisten hyvinvointiin vaikuttavia asioista.

- enemmistö lapsista, nuorista ja perheistä voi hyvin
- tupakan ja tupakkatuotteiden käyttö on kasvussa
- työttömien määrä on kasvanut vuoden 2019 lopussa mutta vuositasolla työttömyys väheni 10 % vuodesta 2018 vuoteen 2019
- hyvinvointityötä on kehitetty, yhteistyö yhdistysten kanssa tiiviimpää

**Ehdotus**

Esittelijä: Antero Alenius, kunnanjohtaja

Hallitus esittää Hyvinvoinnin vuosiraportin 2019 valtuuston käsiteltäväksi ja hyväksyttäväksi.

**Päätös**

Hyväksyttiin.

---

**Kunnanvaltuusto, 09.03.2020, § 8**

Liitteet

1 Hyvinvoinnin vuosiraportti 2019, kv 9.3.2020

Hallitus 2.3.2020, 30 §.

### **Ehdotus**

Hallitus esittää Hyvinvoinnin vuosiraportin 2019 valtuuston käsiteltäväksi ja hyväksyttäväksi.

### **Päätös**

Hyväksyttiin.

Valtuusto hyväksyi ryhmänjohtajien ponnien:

"Ryhmänjohtajat ovat palaverissaan 4.3.2020 päättäneet edellyttää, että sivistys- ja perusturvalautakunnat tekevät hyvinvointikertomuksessa esiin nostettujen asioiden osalta yhteistyötä ja raportoivat yhteisesti valtuustolle viimeistään kesäkuun 2020 kokouksessa, minkälaisiin toimiin hyvinvointikertomuksessa esiin nostettujen asioiden tiimoilta ryhdytään."

### **Tiedoksi**

Lautakunnat (mukaan lukien tarkastuslautakunta)

**§ 9**

**Ilmoitusasiat**

1. Ennen valtuuston kokouksen alkua Ylilääkäri Maarit Varjonen-Toivonen kertoo kuntien roolista hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamisessa.

**Päätös**

Hyväksyttiin.

Kokouksessa jätettiin valtuustoaloite, jonka ensimmäinen allekirjoittaja on Miska Vesikko. Aloite koskee Koskilinnan remontoimista Hämeenkyrön kunnanvirastoksi.



---

## Kunnallisvalitus

§3

### Kunnallisvalitusohje

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

#### **Valitusviranomainen, osoite ja postiosoite**

Hämeenlinnan hallinto-oikeus  
Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna  
hameenlinna.hao@oikeus.fi  
puh: 029 56 42200/vaihde  
faxi: 029 56 42269

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

#### **Valitusaika on 30 päivää.**

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen ja kuntalain 137 §:n 2 momentissa tarkoitetun kunnan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituskirjassa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätöksestä valitetaan ja muutosvaatimus perusteineen sekä
- valittajan nimi ja kotikunta, sekä osoite, johon asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valituskirjan laatijana on joku muu henkilö, on valituskirjassa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valitusasiakirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan allekirjoitettava.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä, sekä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on esitettävä valtakirjansa tai osoitettava oikeutensa edustukseen hallintolain 12 §:n mukaisesti.

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Tuomioistuinten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (tuomioistuinmaksulaki 1.1.2016) nojalla muutoksenhakijalta voidaan periä hallinto-oikeudessa kulloinkin voimassa oleva oikeudenkäyntimaksu.

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Hämeenkyrön kunnan kirjaamosta kirjaamon aukioloaikana ma-pe klo 9.00 - 15.00.

Postiosoite: Hämeenkyrön kunta, Härkikuja 7, 39100 Hämeenkyrö

Sähköposti: kirjaamo@hameenkyro.fi

Puhelin: 03 565 23000

### **Muutoksenhakukielto**

§4, §5, §6, §7, §8

### **Muutoksenhakukielto**

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)